

PÁZMÁNDI HÍRVIVŐ

Pázmánd Község Önkormányzatának közérdekű folyóirata

KEDVES PÁZMÁNDIAK!

Az év legszebb időszakához érkezünk. Karácsony közeledtével mindannyian egy kicsit lassítunk, számot vetünk az elmúlt hónapokkal és halát adunk mindazért, amit közösen elértünk. Pázmánd idén is bizonyította: a mi erőnk a közösségünkben rejlik!

Büszkeséggel tölt el, hogy településünk a múltból örökölt rengeteg probléma ellenére tovább fejlődött, szépült és olyan hely maradt, ahol jó élni, dolgozni és családot alapítani. Köszönöm mindenkinek, aki munkájával, önkéntes segítségével vagy épp egy kedves szóval hozzájárult ahhoz, hogy falunk erős és összetartó közösség maradjon.

A karácsony a szeretet és az összetartozás ünnepe. Kívánom, hogy otthonainkban béke, melegség és jókedv költözzön. Vigyázzunk egymásra, fordítsunk figyelmet azokra is, akiknek ezekben a napokban különösen szükségük van a támogatásra.

Engedjék meg, hogy településünk minden lakója nevében köszönetet mondjak mindazoknak, akik egész évben szolgálták Pázmándot: képviselő társaimnak, közvetlen munkatársaimnak, intézményeink dolgozóinak, civil szervezeteinknek, vállalkozóinknak és minden családnak, akik közös otthonunkat szívügyüknek tekintik.

Kívánok mindenkinek áldott, békés karácsonyt és sikereket, egészségben gazdag új esztendőt!

Legyen 2026 is a fejlődés, a közös munka és a közösségi élmények éve településünk életében.

Tisztelettel,

Böjte Richárd
polgármester

MÓRA LÁSZLÓ: KARÁCSONYI CSENGŐ

Csingilingi, cseng a csengő,
Száll a szánkó, mint a felhő,
Csaknem elszakad a gyeplő,
Csingilingi, cseng a csengő.

Égi szánkót hajt az angyal.
És mire az estihajnal
Megjön a szép fenyőgallyal,
Cseng a csengő, jó az angyal.

Ilt a Jézus angyalokája,
Égben termett csodafája,
S mindent, mindent aggat rája
A kis Jézus angyalokája.

Arany diót, arany csengőt,
Ezüst lepkét, ringót rengőt,
Amilyen még földön nem nőtt,
S csilingelő arany csengőt.

Kérünk Jézus angyalokája,
Ahol sok a koldus, árva,
Hol jószágod legtöbb várja,
Ott pihenj meg legtöbbször.

Hozz örömet, békességet,
A szíveknek melegséget,
Karácsonyi szép meséket,
S az Istennek dicsőséget.

A HÉT FORRÁS MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

A 2025 év volt az első teljes évem az Önkormányzatnál, mint közművelődési munkatárs. Ez idő alatt számtalan olyan programot szerveztünk, melyben a kicsiktől az idősekig minden korosztályt meg tudtunk szólítani. Az első félévről már a korábbi számokban beszámoltunk, most az év második felének programjait foglaljuk össze a teljesség igénye nélkül.

Augusztus elsején megtartottuk az Anyatejes világnapot, ahol a 2023-2024-ben született gyermekeknek készültünk egy saját névre szóló kerámia levéllel, melyeket az orvosi rendelő előtt lévő az általunk fából készített sünikre helyeztünk el. A játszóház mellett, a „Kispiپی és a réce” mesefeldolgozását láthatták a gyermekek és a csecsemőmasszázzsal is megismerkedhettek a szülők.

A nyarat egy szuper hangulatú kvízzel zártuk, ahol 17 csapat mérhette össze a tudását Kerkuska Miklós kvízmeister vezetésével. A kemencében sült finomságok mellett sokan a kialakított szalonház helyeken sütötték meg a finomabbnál-finomabb falatokat.

Szeptemberben a sukorói Oltvány Faiskola dísznövény és gyümölcsfa vásárt tartott, az idei évben már másodszor az Önkormányzat előtti téren.

Október 4-én ragyogó napsütésben került megrendezésre a Szüreti felvonulás, ahol sosem látott létszámmal vonultak fel a lovasaink és a szekerek. A régi szokásokat felelevenítve a kormos fiúk is próbálták bekenni rengeteg nézőt. A falut végig járva a feldíszített szüreti sátorban folytatódott a mulatság, melyet hagyományainknak megfelelően a csöszleányok és fiúk a szülői és baráti összefogással építettek fel. Számtalan programot próbálhattak ki az ide látogatók gyermekek és felnőttek: szőlőpréselés, játszóház, lovas kocsikázás, fotókiállítás, ugrálóvár, kézműves vásár. Közben valamennyi közreműködőt vendégül láttunk egy finom gulyással, mellyel a konyhai csapatunk kedveskedett.

Az est fénypontja a Sportcsarnokban megrendezett Szüreti Bál, mely gyermekeink nyitótáncával vette kezdetét! A rengeteg vendégnek köszönhetően hajnalig tartott a mulatság.

Október 9-én ünnepeltük meg a sportcsarnokban az Idősek Napját!

Megható és színvonalas műsorral készültek az óvodás és iskolás gyermekek, akik nagy örömet szereztek idős lakosainknak. Finom ebéddel, italokkal és ajándék kézműves szörppel kedveskedtünk nekik.

Külön köszöntöttük a 70, 80 és 90 évet betöltötteket is.

Szígeti Eszter, Sebestyén István és a kihagyhatatlan Tót Pázmándi Nótakör szórakoztatta a vendégeket!

Novemberben a Spájj Egyesület ismét színvonalas „Márton Napi Spájjolást” szervezett a Főtéren, Rákóczi Ferenc vezetésével. Óvodásaink és iskolásaink szuper műsorral szórakoztatták a

közönséget. A Tót Pázmándi Nótakörön kívül Szabó Noémi és Pásztor Máté is énekelt az est folyamán.

A Településfásítási Program keretén belül, sikeres pályázatunknak köszönhetően 10 db sorfát kapott a településünk. Az iskola udvarán és a fehér keresztnél lettek elültetve a hetedik osztályosok és Szügyi Sándor segítségével.

Több hetes munkának köszönhetően a nyugdíjas klubbal és a Nemzeti Művészeti Intézettől Gyömrei Annával közösen megalkottuk Pázmánd meséjét, mely a „Pázmándi Jankó” címet kapta. Az iskolások készítenek hozzá a rajzokat, melyeket decemberben fogunk elbírálni és a legjobb, legötletesebb rajz fogja kísérni a falu meséjét. A mese és rajz is a következő hírvivőben fog megjelenni.

December 10–15-ig a Petőfi Irodalmi Múzeum állandó kiállításához kapcsolódó, installációs elemekből kialakított „Petőfi 200 vándorkiállítás” lesz látható a Hét Forrás Művelődési Házban. Az egyszerűen felállítható tárlat látványos grafikai megoldásaival és közérthető megfogalmazásával átfogó képet nyújt Petőfi életútjáról és életművéről.

November 23.-án felállítottuk és feldíszítettük Pázmánd karácsonyfáját, remélhetőleg mindenki öröme.

Az idei évben is minden adventi hétvégén készülünk színes programokkal, mely ünnepet a civil szervezetekkel közösen fogunk szebbé tenni!

A mikulás december 7-én 15.30-tól várja a gyermekeket a Hivatal előtt!

A világító traktoros felvonulásra december 20.-án 16 órától várunk minden kedves érdeklődőt.

„Áldott, meghitt Karácsonyt és Boldog Új Évet kívánok!”

Lukácsné Sipos Szilvia

SZÉPKORÚ KÖSZÖNTÉSE

Szanyó Józsefné, Teri néni születésnapja alkalmából köszöntöttük otthonában, aki augusztus 20-án töltötte be 90. életévét. Teri néni 1935-ben Pázmádon született, első gyermekként érkezett a családba, majd egy öccse született, Károly. A háború idején nőtt fel és arról mesélt, hogy gyermekként milyen nehéz volt mindezt megélni, ennek ellenére mégis szeretetteljes, összetartó családban nevelkedett. Szülei földműveléssel foglalkozta, és nagyszüleiével éltek együtt, ahogy akkoriban sok pázmándi család. Párját a híres búcsú bálon ismerte meg, majd nem sokkal később 1954-ben férjhez ment és házasságukból két csodálatos lány született, Valéria és Csilla. A családban mindennapok részét képezte az aratás, a kapálás, az állatok gondozása, amelyekben Teri néni már fiatalon részt vett. Később a család masinázni járt, férje pedig gyárban vállalt munkát.

A gyerekek születése után Teri néni bedolgozó varrónőként dolgozott, kisgyermek ingeket és pólókat varrt, ezt a munkát hosszú éveken át nagy gondossággal és odaadással végezte egészen nyugdíjas koráig. Férjével, két lányukat nagy szeretettel nevelték, hatalmas öröm volt számukra az unokák érkezése is.

Teri néni ma is boldogan emlékszik vissza ezekre az időkre. Nagyon örül annak, hogy gyermekei és unokái a közelében élnek, szinte mindennap meglátogatják. Otthona virágokkal van tele, saját kezűleg gondozza gyönyörű virágos és kis zöldéses kertjét. Hetente templomba jár, a gyerekek és unokák kíséretében és aktív tagja a nyugdíjas klubnak, amely számára fontos közösséget és kikapcsolódást jelent. Nagyon szereti az unokáit és legnagyobb vágya, hogy mielőbb dédunokája legyen.

Amikor megkérdeztük Teri nénit, hogy mi a hosszú élet titka, mosolyogva így felelt: *„Az ember nem hagyhatja el magát, mert akkor mindennek vége.”*

Ő maga is hálás a sorsnak a szerető, gondoskodó családjáért és ez az, ami igazán értékessé teszi mindennapjait.

A Pázmánd Község Önkormányzata nevében további jó egészséget és sok örömteli évek kívánunk Teri néninek szerető családjában!

Zámbóné Vajda Adrienn
alpolgármester

ŐSZI ESEMÉNYEK ÉS PROGRAMOK AZ ÓVODÁBAN

Az őszi az óvodában, bölcsődében mindig különleges: színes levelek, gesztenyék, almák és sok-sok élmény várja a gyerekeket. Ebben az időszakban számos programunk célja, hogy a kicsik játékosan fedezzék fel a természet változásait és az évszak szépségeit. Az őszi hónapok egyik legvidámabb eseménye a **szüreti mulatság**, amikor az óvoda udvara megtelik zenével, tánccal és nevetéssel. A gyerekek szőlőt, peracet „lophatnak”, közösen készítünk mustot és együtt táncolunk a „szüreti bálon”. Az őszi természet felfedezésére **kirándulásokat és sétákat** szerveztünk a településen. A gyerekek megfigyelhették, hogyan változnak a fák levelei, milyen madarak maradnak itt és gyűjthetnek kincseket a természetből.

Jótekonysági legokiállítást szerveztünk Molnár-Törzsök Petra és családja felajánlásával, amely nagyon jól sikerült. Köszönjük szépen mindenkinek, aki ellátogatott a rendezvényre és támogatja óvodánkat!

Intézményünk dolgozói **Így tedd rá!** ének-zenei módszertani továbbképzésen vettek részt, amelynek elsajátításával a későbbiekben még színesebbé, változatosabbá tudjuk tenni az óvodai, bölcsődei mindennapjainkat.

Október hónapban elindultak a fejlesztő-és tehetségsegítő foglalkozásaink: katolikus- és református hittan; kölyök aerobic; néptánc. Heti 1-1 alkalommal a nagycsoportos és középső csoportos óvodások a Sportcsarnokban mozoghatnak. A pedagógiai szakszolgálat munkatársainak segítségével elindultak a Csodától-csér, logopédiai-, fejlesztő-iskolára felkészítő, és gyógytestnevelés foglalkozások. Nagycsoportosaink heti egy alkalommal úszás oktatáson vesznek részt.

Meghívást kaptunk az idősök napjára, melyet örömmel elfogadtunk. Nagycsoportos óvodásaink ünnepi műsorral köszöntötték falunk idős lakóit,

Az idén is felkérést kaptunk a Pázmándi Spájsz egyesülettől, hogy nagycsoportos óvodás gyermekeink egy kis libás műsorral lépjenek fel a rendezvényen.

Novemberben megrendeztük a **Márton-napi lámpás felvonulást és a Töklámpás faragást**, ahol a családok közösen faragtak vicces vagy kedves töklámpásokat. Az elkészült alkotásokkal kivilágítottuk az udvarunkat, ahol mindenki megcsodálhatta az elkészült töklámpásokat. A program ideje alatt forró teával és zsíros kenyérrel vártuk az érdeklődő családokat. A gyerekek az óvónénikkel közösen készítették el a **lámpásokat**, majd délután a családokkal együtt sétáltunk az óvodától a templomig világítva.

Az őszi vitaminok időszaka is, ezért **egészség hét** keretében beszélgettünk az egészséges táplálkozásról, friss zöldségeket és gyümölcsöket kóstolunk, gyümölcssalátát és savanyúságot készítettünk a gyerekekkel közösen, amit jóízűen el is fogyasztottunk. Az egészséghónap keretein belül a testápolás, fogápolás hetében meglátogatt bennünket a fogorvos doktor-

nő, aki érdekes előadást tartott a csoportokban a fogak védelméről.

Az óvodai élet egyik legvarázslatosabb eseménye a **báb-színházi előadás**. A bábozók világa közel áll a kisgyermekhez, hiszen a mesék megelevenednek, a szereplők megszólalnak, s a gyerekek együtt nevetnek, izgulnak és tanulnak a történetekből. Több alkalommal is vendégül látunk különböző hivatásos bábtrágyákat, akik vidám, zenés és tanulságos darabokat hoznak el a gyerekeknek.

Közeledik a karácsony, és az óvoda is ünnepi díszbe öltözik! A meghitt hangulatot idén is megörökítjük egy **karácsonyi fotózáson**, ahol a gyerekek ünnepi ruhában, mosolyogva, csillogó szemmel állhatnak a fényképezőgép elé. Reméljük, hogy idén a Mikulás hóban lépked majd. Mindenki találhatja, vajon mikor toppan be a nagy piros kabátos vendég, és mit rejt majd a zsákjában...December hónapban karácsonyi kézműves délutánra invitáljuk a családokat.

Az adventi gyertyagyújtásainkra igyekszünk egy kis műsort beilleszteni, ezért örömmel fogadtuk a martonvásári speciális iskola megkeresését, hogy diákjainak csengettyű műsorával jönnének el hozzánk az első gyertyagyújtás alkalmával. A második adventi gyertyagyújtáson a középső csoportos óvodások képviselik óvodánkat a templomban. A harmadik községi adventi gyertyagyújtáson középső csoportosaink adnak elő meghitt ünnepi műsort. Ez alkalommal adventi jótékonysági vásárral várjuk az érdeklődőket. A hagyományokhoz hűen az iskolások betlehemi előadását is megnézhetjük az utolsó gyertya meggyújtásakor.

Szeretetteljes, meghitt ünnepvárast kívánunk Mindenkinek!

A Pázmándi Pityang Óvoda és Bölcsőde dolgozói

SZENT GELLÉRT ÁLTALÁNOS ISKOLA

Szeptember

A 2025–2026-os tanévet Veni Sancte szentmisével kezdtük meg. Nagy örömről a 29 új kis elsősszel 175 főre nőtt iskolánk tanulóinak a száma, mely évek óta a legmagasabb létszámunk.

A székesfehérvári közös Szentmisén került sor a korábbi kompetenciaméréseken kimagasló eredményt elért tanulók jutalmazására. Kenyeres Máté volt diákunk valamennyi egyházmegyei tanuló közül matematikából a II. legjobb eredményt érte el. Szívből gratulálunk és nagyon büszkék vagyunk Mátéra!

A tanév legelején a tavasszal kiírt plakátkészítő verseny két győztes osztálya, az ötödik és nyolcadik osztály a tordasi élményparkban vendégeskedhetett egy péntek délután. Ugyancsak az ötödik és nyolcadik osztály zánkai kiránduláson vett részt, ahol csapatépítő és sok másfajta játékkal, szakmákkal való ismerkedéssel, koncerttel és diszkóval töltötték a 3 napot. Bár az idő lehűlt, de a Balatonba való megmártózás sem maradhatott el.

A 6. osztályosok a Parlamentbe tett kiránduláson megcsodálták a koronázási jelvényeket, az őrségváltást. Röviddel ezután az előző tanévhez hasonlóan osztálykeretek között szervezett családi napot tartottak, szalonasüttéssel, beszélgetéssel egybekötve. Köszönjük az Önkormányzatnak a helyszín biztosítását!

Szeptember végén Szentmisével köszöntöttük névadónkat, Szent Gellértet. A tanórak után a Három Kereszt Oktatási Alapít-

vány az iskola pedagógusaival közösen szervezte meg a családi délutánt. A közel 30 induló csapatnak köszönhetően aktív és jó hangulatú délutánt tölthetünk együtt. A hónap búcsúztatásaként a napközisek játékos formában behajtották az állatokat a legelőről, megemlékezve a Szent Mihály napjához kötődő népi hagyományról.

A Magyar Diáksport Napját a tanórák keretében tartották meg testnevelőink.

Az új tanévvel újra indultak a versenyek is: a 3. és 4. osztályosok Alsószentivánon népmesei vetélkedőn, a felsősök Lajoskomáromban teremtésvédelmi akadályversenyen öregbítették iskolánk jó hírét. A lajoskomáromi vetélkedőn második helyezést ért el csapatunk, tagjai: Dévai Dorián, Sárvári Zsombor, Eszlári Fruzsina, Nagy Janka, Majdán Anna, Szabó Fruzsina, Zámbo Csongor, Zsovák Levente.

Az ötödikesek tanulmányi kirándulás keretében a Halász Geodeon Eseményközpontban egy játékos, interaktív „sétán” vettek részt. A Hazáért Körút elnevezésű programon történelmi emlékekkel ismerkedtek a Velencei-tó környékén.

Október

Október 1-jén énekarunk a művészeti iskolás diákokkal közös műsorral emlékezett meg a zene világnapjáról.

A Lázár Ervin Programnak köszönhetően az első, második, harmadik osztályosok a Kelekötya Haramiak című bábelőadást tekinthették meg a Sportcsarnokban.

A negyedikesek a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémiára látogattak el. Megismerkedtek Kovács Katalin kajakos kimagasló sportpályafutásával, a kajak és a kenu sport közötti különbséggel, majd játékos akadálypályán mutathatták meg a gyerekek az ügyességüket. Az eső miatt sajnos nem tudtak sárkányhajózni, de így is élményekkel teli délelőttben volt részük.

Assisi Szent Ferenc ünnepe az Állatok világnapja is egyben. A gyerekek ezt a napot a kedvenc plüssállatuk társaságában tölthették el, a témához kapcsolódóan kézműveskedhettek, kereszt-rejtvényt fejthettek meg.

A hatodik osztályosok előadásukban méltó módon idézték fel az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékét, a hős aradi tábornokok személyét.

Szülői segítségnek köszönhetően alapos csiszoláson esett át az udvari „kisház”, a fajtékók, a lazúrozásba már a diákokat is bevontuk a technika órák keretében.

A hetedik és nyolcadik osztály tanulói a Nemzeti Emlékezet-pedagógiai Programnak köszönhetően a pákozdi katonai emlékparkba látogattak, a Hazafiság iskolája projekt keretében 1848-as, I. és II. világháborús ismeretekre tettek szert.

Az Önkormányzat által megrendezett Idősek napján énekarunk és művészeti iskolásaink képviselték intézményünket.

A hetedik osztályosok tanulmányi kirándulásra indultak a Fővárosi Állat- és Növénykertbe, ahol tematikus foglalkozáson

ismerkedhettek meg Dél-Amerika jellegzetes állataival.

Falunk egykori kiváló faragó mesterének, Orisek Ferenc családjának köszönhetően 8 új, vallási témájú domborművel gazdagodott iskolánk. Köszönjük szépen a felajánlást, a csodás műveket!

Tanítás nélküli munkanap keretében a tantestület közös „csapatépítő” lelki napon vett részt. A budapesti Evangélikus Országos Múzeumot és a mellette lévő templomot látogattuk meg, majd szabadulószerzés program és közös ebéd zárta az áthelyezett szombati munkanapot.

A nyolcadik osztályosaink megható műsorral idézték fel az 1956-os forradalom és szabadságharc történetét. Többen korhű ruhákat öltve hozták közelebb a nézőkhöz a majd’ hetven évvel ezelőtti történeteket. Az ünnepségen Zámbo Vajda Adrienn alpolgármester asszony mondott beszédet.

Iskolánk több tehetséges amatőr- és versenysportolójával is büszkélkedhet. Takács Noémi 1. helyezést ért el a Rebel Freestyle Competition haladó karika junior I. kategóriában, Lazi Nóra a Monor Kupán Kéziszer csapattal, karika gyakorlattal aranyérmes lett. A sok év kihagyás után újjáélesztett Kaszap Kupán a „Pázmándi Farkasok” focicsapatunk az előkelő II. helyezést vívta ki magának, Kiripolszki Nándor a torna legtöbb gólt szerző játékosa lett.

Az őszi szünetben Fenntartónknak, a Székesfehérvári Egyházmegyének köszönhetően iskolánk igazgatója és helyettese 7 napos zarándokúton vehetett részt a Szentév alkalmából. Padova, Orvieto, Róma, Assisi szent helyei és történelmi emlékei örök emléket jelentenek a résztvevőknek. Felemelő érzés volt Ferenc pápa sírjánál tiszteletünket tenni, magyar nyelvű Szentmisén részt venni a vatikáni Szent Péter Bazilikában. Hálásan köszönjük Püspök Atyának, az Egyházmegyének a lehetőséget!

November

Az első osztályosok közös színházlátogatáson vettek részt, a Legkisebb boszorkány kalandjain lehetett izgulni, nevetni – nagy élmény volt a gyerekeknek és a kísérőknek is.

November 11-én az iskolánál található szovjet emlékműnél és a templomnál gyertyagyújtással emlékeztünk meg a háborúban elesett katonákról.

Szent Mártont a napközben a története felelevenítésével, kézműveskedéssel idéztük meg.

A Kápolnásnyéken megrendezett Komplex természettudományi versenyen egyik csapatunk – mindössze egy ponttal lemaradva az első csapattól – szerezte meg a II. helyezést. A csapat tagjai: Hódi Henriett, Szabó Fruzsina és Zsovák Levente.

December

November 30-án megkezdődik az adventi időszak. Iskolánk az óvodával közösen a harmadik vasárnapon vesz részt az Önkormányzat által szervezett gyertyagyújtáson – sok szeretettel hívjuk és várjuk iskolánk tanulóit, szüleit!

December 1-jén fogadóórát tartanak pedagógusaink, ahol lehetőség nyílik személyes megbeszélésre. Kérjük, éljenek a lehetőséggel!

Az év végéig, téli szünetig hátra levő időre kitartást, jó munkát kívánunk!

Áldott ünnepet és jó pihenést mindenkinek a téli szünetre!

*Hirjak András Péterné
igazgató*

EGYHÁZI HÍREK

December hónapban advent vasárnapjain meggyújtjuk az adventi koszorú gyertyáit! Ehhez rövid műsorral készülnek óvodás, iskolás, középiskolás gyermekeink.

Advent első vasárnapján verssel, második vasárnapján az óvodások műsorával és a közelben járó Mikulással várjuk az ünnepet, majd harmadik vasárnap a Local Vocal Kamara Kórus add mini koncertet, és negyedik vasárnap csodás fuvola játékkal várjuk az Úr érkezését.

Készüljünk mi is oly örömmel, várakozással adventben az Úr érkezésére, mely örömmel várta a Szűzanya és Szent József, Isten Fiának érkezését!

Áldott adventi várakozást!

Advent 2. vasárnapján az Önkormányzati ünnepség keretében az Egyházközségünk lesz a vendéglátó, mindenkit szeretettel várunk meleg teával, finom zsíros kenyérrel, forralt borral várunk mindenkit nagy szeretettel. Ezen a vasárnapon iskolánk énekkara karácsonyi dalai és Tóth Anna csodás fuvola játéka lesz hallható.

Az ünnepei miserend a következő:

December 24-én éjjel 22 órákor együtt ünnepelhetjük a Megváltó születését,

December 25-én (karácsony első ünnepén) délelőtt 11.00 h,

December 26-án (karácsony másnapján) délelőtt 10.00 h-kor lesz szentmise,

December 31-én délután 16.00 h-kor igeliturgiával adunk hálat az egész évért az Úrnak és búcsúztatjuk az Ő esztendő!

Január 1-jén Szűz Mária Istenanyaságának és a Béke világnapjának ünnepén, délelőtt 10.00 h-kor kezdődik majd a szentmise.

KARÁCSONY ÜNNEPE

Ma talán az egyetlen ünnep, amely mutatja, hogy mit tud adni a liturgikus év a polgári évnek, ha a liturgia szelleme átjárja. Nem is lehet igazán katolikus ember, aki ma ne örülne az Egyházzal együtt. „Krisztus Jézus megszületett, örvendezzünk”.

Liturgikus szempontból az Ige megtestesülésének ideje két

nagy ünnepet foglal magában: Karácsonyt és Vízkeresztet. Ez a liturgikus idő a következő érzelmeket akarja felkelteni bennünk: 1. Az emberiség határtalan örömét megváltásának hajnalán. 2. Mélységes imádást, mert a betlehemi gyermek Isten. 3. És a gyermek Jézus anyja iránt tisztelő csodálatot. Az egész liturgián az ünnepen érzett öröm hangulata vonul végig.

A karácsonyi liturgiának sajátossága a három mise. Ennek kezdetét Jeruzsálemre lehet visszavezetni. Az ottani őskeresztény hitközség éjjel is tartott egy istentiszteletet a betlehemi barlangban, ahol az Ige testté lett. Hazafelé menet, hajnalban is egyet a város szélén levő feltámadás templomában. Végül magán a napon a jeruzsálemi főtemplomban is volt ünnepélyes istentisztelet. Ezt vették példaként Rómában is karácsony megünneplésére.

Éjfélkor a nagyobb Mária-templomban gyűltek össze, mert itt őrizik ma is a jászol néhány darabkáját. A második mise hajnalban a görög udvari templomban, Szent Anasztázia templomában volt, mert anastasis: feltámadás. Végül a harmadik misét a főtemplom, a Szent Péter bazilikában mondták.

Mikor ezt a történelmi fejlődést elfelejtették, akkor jelképesen kezdték magyarázni ezt a három misét, hogy ez jelentené Krisztus Urunk hármasságát. Az éjféli mise jelképezné Krisztus test szerinti születését Betlehemben szegénységben és gyöngeségben. A hajnali jelentené a lelki születését az emberi lélekben a kegyelem megvilágosítása által. Végül az ünnepi mise Krisztus örök születését ünnepelné az Atyától, hatalomban és ragyogásban. Maguk a liturgikus szövegek nem tudnak erről a jelképes magyarázatról. A három misét ezzel szemben teljesen átszővi a fény, a világosság szimbolizmusa, mert az „**igazi Nap**”, az **Úr Jézus születésnapját ünnepli**.

Karácsonyhoz hasonlóan máskor is gondoljunk háromszor annyit Istenre, feledkezzünk meg önző énünkről, törődjünk mások boldogságával, és akkor mindig karácsonyi hangulat lesz lelkünkben.

*Halász Károlyné
világi elnök*

IMPRESSZUM

Kiadja:

Pázmánd Község Önkormányzata

Felelős kiadó:

Böjte Richárd polgármester

2476 Pázmánd, Fő utca 80.

Telefon: (+36-20) 428-8876

E-mail: polgarmester@pazmand.hu

Megjelent a Publicitás Art-Média Kft. gondozásában.

www.publicitasart.hu

ISSN 3003-9266

TŰZOLTÓK

Írhatnám azt is, az év végének közeledtével, évet zártak a tűzoltók, de ebből csak annyi igaz, hogy eltelt rövidesen a 2025-ös év. Az év zárásáról azért nem beszélhetünk, mert a munka folyamatos, nem áll meg, a pázmándi önkénteseknek állandóan van munkájuk, menni-menni kell... Füzesi Csabától, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület Pázmánd elnökétől kértünk ez eltelt időszakról rövid összefoglalót.

- Talán az egyik legfontosabb dolog, hogy ebben az évben is gyarapodott az egyesület létszáma. Négy új taggal bővültünk, jöttek fiatalok, érkeztek idősebbek, és a tagok közé jelentkezett hölgy is - kezdte a beszámolóját az elnök. Pápai Imre mentőtiszt igen érdekes előadást tartott az újraélesztésről, amit nem elég nekünk is eleget gyakorolni. (S mivel a nők, asszonyok, lányok jelenléte is fontos a pázmándi tűzoltóknál, ők is azon vannak, hogy valamennyien álljanak közéjük és kapjanak mindig feladatot. A nőkre mindig szükség van, ez nem is kérdés, így a taglétszám bővítése folyamatosan szem előtt tartja a tagok közé való toborzást.)

- Az élet soha nem áll meg nálunk - folytatja az elnök. Október 18-án két tagunk tette le sikeresen a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságon a tűzoltásvezetői vizsgát. Ez az elismerés feljogosítja őket, hogy a jövőben parancsnoki és tűzoltásvezetői feladatot is ellássanak. A sikert folytatva megemlítem, hogy a pályázatokban is „jók” vagyunk folyamatosan. A Bethlen Gábor pályázaton 2 millió forinttal lettünk gazdagabbak. Ebből a pénzből új, korszerű kompozit légző palackokat vásárolhattunk a régi nehéz acélok helyett. Az OKF pályázatán 867 ezer forintot kaptunk. Ezt az összeget háti permetező vásárlása költöttük, ami poroltásra is alkalmas, valamint vettünk egy motoros ágvágót is. Maradva még a pénzknél, sikernek könyvelhettük el, hogy csaknem fél millió forint érkezett a gárdonyi mentőszervezettől is, amelyen a Steyr fecskendőnkre vettünk új gumikat. Ebben a mentőszervezetben is tagok vagyunk, és ha nagyobb árvíz, tüzeset történik, vagy nagyobb mentésre van szükség egy természeti katasztrófa miatt, indulunk azonnal a megye határain kívülre is. Nem szabad elmennünk egy nagyon fontos dolog mellett, ez az önálló beavatkozó vizsgánk, amelyet minden évben le kell tennünk, hogy egy-egy esetenél önállóan, külső segítség nélkül is be tudjunk avatkozni. Ezt a vizsgát idén a verebi iskola tüzeseténél tettük le. Sikeresen! - fejezi be a hírvivő felkérésére adott mini interjút Füzesi Csaba.

Arról már talán szót sem kellene ejtenünk, hogy az adventi ünnepekben is nagy részt vállalnak az önkéntes tűzoltók, hiszen a falu központjában, felállított kemencében sütik majd a hurka-kolbászt, és a bográcsban készült gulyásból kínálják majd a falubelieket. Az alkalmi fotókiállításon pedig a régmúlt ünnepekből, láthatnak bemutatót, szintén a tűzoltók rendezésében.

Tűzoltói boldog karácsonyt!

e.Várkonyi Péter

A BORVIDÉKÜNK JÖVŐJE A TÉT: VÉDEKEZZÜNK AZ ARANYSZÍNŰ SÁRGASÁG ELLEN

A szőlő aranyszínű sárgaság (Flavescence dorée) ma az egyik legveszélyesebb, gyorsan terjedő szőlőbetegség Európában – és már hazánkban majdnem mindegyik borvidéken jelen van. A kórokozó fitoplazma rövid időn belül akár a teljes ültetvény pusztulását okozhatja. A betegség terjesztését elsősorban az amerikai szőlőkabóca végzi, ezért a korai felismerés és a védekezés összehangolása minden gazda közös felelőssége.

Hogyan ismerhető fel?

Fehér fajtáknál a levelek sárgulnak, később elhalnak; kékszőlőn vörösdés jelenik meg, miközben a fő erek zöldek maradnak. A levelek kanalasodnak, megkeményednek. Augusztus és szeptember hónapokban a fő erek mentén krémsárga foltok jelennek meg, amelyek fokozatosan terjednek a levélfelületen, végül a teljes levél elsárad. Az őszi-téli levélhullás időszakában a betegség tüneteit hordozó levelek tovább fennmaradnak a tőkén. A vesszők nem fásodnak rendesen, gumyszerűek lesznek, a fűrtök torzulnak, a bogyók aszottak, savasak. A tünetek gyanúját követően haladéktalanul javasolt növényorvos véleményét kérni.

Hogyan terjed?

Az aranyszínű sárgaságot okozó fitoplazma a fertőzött növény tápanyagszállító rendszerében él, önállóan és mechanikai úton tovább terjedésre nem képes. Tovább terjedésében jelentős szerepet játszik fő vektora, az amerikai szőlőkabóca. A rovar testében felszaporodó kórokozó a vektor szívogatásával kerül át az egészséges növényekbe. A fertőzést a kabóca terjeszti: a fertőzött tőkén táplálkozó rovar később egészséges tőkére viszi át a kórokozót. A kabócák lárvái a tavaszi időszaktól jelennek meg, így az ellenük való védekezést időben kell megkezdeni. A betegség fertőzött szaporítóanyaggal és elhanyagolt szőlőterületekről is terjedhet. A fitoplazma emberi egészségre semmilyen veszélyt nem jelent.

Miért különösen veszélyesek az elhanyagolt területek?

A gondozatlan, metszetlen, növényvédelemben nem részesülő ültetvények a kabóca számára búvó- és szaporodó helyét jelentenek. Egyetlen elhagyott parcella is fertőzési gócponttá válhat, veszélyeztetve a szomszédos, gondosan művelt területeket.

A tulajdonos felelőssége az ilyen terület rendbetétele – ez jogi kötelezettség is.

A hegybíró szerepe

A hegybíró felhívja a tulajdonos figyelmét a mulasztásra, és szükség esetén hatósági eljárást kezdeményezhet. A fertőzés terjedésének megakadályozása borvidéki érdek, ezért a hatóság határozatban is elrendelheti az elhanyagolt tőkék kivágását vagy a szükséges növényvédelmi munkák elvégzését. A hatósági felszólítás ellenére sem művelt ültetvény kényszerkivágást vonhat maga után, aminek a költsége a tulajdonost terheli.

Tavaszi teendők – haladéktalanul meg kell majd kezdeni a védekezést

- Alapos ültetvény-átvizsgálás, különösen a korábban elhanyagolt sorokban.
- Metszés, fertőzött vagy gyanús tőkék eltávolítása.
- Olajos lemosó permetezés a telelő kabócatojások ritkítására.
- Rovarirtószeres permetezés lehetőleg méheket kímélő szerekkel.
- Sárga ragacslapok kihelyezése a kabóca monitorozására.
- Gyom- és aljnövényzet-kezelés.
- Szomszédokkal egyeztetett, összehangolt védekezés.

Mire figyeljünk nagyon?

A kabóca rejtetten is megjelenhet, az amerikai alanyfajták pedig tünetmentesen hordozhatják a kórokozót. A fertőzés bejelentése kötelező, a beteg tőkék eltávolítása pedig halaszthatatlan.

Hová fordulhatunk?

A gazdáknak érdemes növényorvos vagy borvidéki szakember segítségét kérni. A Nébih honlapján naprakész tájékoztatók és elérhetőségek találhatók, és bejelentést is ott lehet tenni.

További részletes szakmai háttér: **NÉBIH**, valamint az Ökológiai Kutatóközpont állásfoglalása: „A szőlőt fenyegető aranyszínű sárgaság járvánnyal kapcsolatos tudnivalók”.

Amennyiben bárki problémás tőkével találkozott, keresse bátran a hegybíró, illetve a borász közösség tagjait, akik a helyi gazdák/lakosok hatékony támogatása érdekében célirányos oktatáson/szemlén vettek részt.

A betegség ellen csak együtt, időben és felelősséggel lehet fellépni. Egyetlen elhanyagolt parcella is veszélybe sodorhatja a teljes borvidék jövőjét – kérjük, vizsgálják át ültetvényüket, és ne halogassák a védekezést!

A pázmándi
borászok

PÁZMÁND SE HÍRMONDÓJA

Hírek a Vármegyei III. osztályból

Felnőtt csapatunk a 2025/2026-os bajnokság küzdelmeinek Kápolnásnyékkal egyesülve vágott neki. A csapat Pázmánd-Kápolnásnyék II. néven szerepel a bajnokságban, a hazai mérkőzéseket a pázmándi sportpályán játsszuk. Sajnos az előző idényben a sorozatos sérülések jelentősen megtizedelték csapatunk létszámát, emiatt gyakran akadtak létszámihiányos problémáink.

Ez a jelenség egyre gyakoribb a vármegyei futball életében, a játékosok és az egyesületek száma egyre inkább megcsappant. 15 évvel ezelőtt pontosan 20 felnőtt csapattal volt több Fejér vármegye futballterképén. A Kápolnásnyékkal kötött együttműködés révén, lehetőségük van azon pázmándi fiataloknak a felnőtt csapatunkban játszani, akik jelenleg most a nyéki utánpótlásban pallérozódnak. Összességében kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtva tapadunk az élmezőnyre.

Sorsolás Játékoskeret Stáblista

Sorsolás					
RÁCALMÁS	1 - 1	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 09. 07. 16:30	Rácalmás Sportpálya	
PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	6 - 1	BESNYŐ	2025. 09. 14. 16:30	Pázmánd Sportpálya	
ZICHYÚJFALU	2 - 9	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 09. 21. 16:00	Zichyújfalu Sportpálya	
PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2 - 4	SZABADEGYHÁZA	2025. 09. 28. 16:00	Pázmánd Sportpálya	
VELENCE II.	1 - 4	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 10. 05. 15:00	Velence Sporttelep	
PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	5 - 0	K KULCS	2025. 10. 12. 15:00	Pázmánd Sportpálya	
DINNYÉS	1 - 4	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 10. 19. 14:30	Dinnyés Sportpálya	
TORDAS-GYÜRŐ EGYETÉRTÉS	3 - 0	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 10. 26. 13:30	Tordas Sporttelep	
PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	1 - 0	BARACSKA-KAJÁSZÓ	2025. 11. 02. 13:30	Pázmánd Sportpálya	
MPF-RÁCKERESZTÚR	0 - 3	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	2025. 11. 09. 13:30	Ráckeresztúr Sportpálya	
PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	1 - 3	P PUSZTASZABOLCS	2025. 11. 16. 13:00	Pázmánd Sportpálya	

Vármegyei III. osztály Kelet Felnőtt

Megnézem a klub többi csapatát ▼

Tabella Féldeli tabella Hazai / Vendég Aktuális forma Kereszttabella

PL	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	EGK.	R.	BR.*	Megjegyzés	Következő ellenfél	Forma
1.	SZABADEGYHÁZA	11	10	0	1	48	17	31	30				GY GY V GY GY
2.	RÁCALMÁS	11	9	1	1	45	15	28	28				GY GY GY GY GY
3.	TORDAS-GYÜRŐ EGYETÉRTÉS	10	8	0	2	42	13	28	24			K	GY GY V GY GY
4.	P PUSZTASZABOLCS	11	7	1	3	53	21	32	22				GY GY GY V GY
5.	PÁZMÁND - KÁPOLNÁSNYÉK II.	11	7	1	3	30	18	20	22				V GY GY V GY
6.	DINNYÉS	11	7	0	4	35	20	15	21				GY GY GY GY V
7.	BARACSKA-KAJÁSZÓ	11	4	2	5	37	22	16	14				V V V V GY D
8.	BESNYŐ	10	3	0	7	23	32	8	9				GY V GY V V
9.	MPF-RÁCKERESZTÚR	10	3	0	7	18	42	24	9				V V GY GY V
10.	VELENCE II.	11	2	1	8	24	38	14	7				V V V V D
11.	ZICHYÚJFALU	11	1	0	10	12	53	41	3				V V V V V
12.	K KULCS	10	0	0	10	8	90	82	0				V V V V V

XII. Éjszakai foci – Lengyel Sándor Emléktorna

December 20-án (szombaton) 19 órától már a tizenkettedik alkalommal pattoghat a labda egész éjszaka a pázmándi sportcsarnokban. Az eseményen Lengyel Sándor volt pázmándi plébánosra emlékezünk, aki idén lenne 100 esztendő. A szervezők tíz csapat jelentkezést várják, akiket két csoportba sorsolnak. A körmérkőzések első két helyezettje jut a rájátszásba, ahol eldől, ki nyeri a tizenegedik pázmándi éjszakai focit.

Megújult a sportpálya feletti klubszoba

Nagy álmunk vált valóra, felújításra került a sportöltöző emelete, felszerelt klímával, új bútorokkal, berendezett konyhával.

Utánpótlás hírek

Az U7, U9 és U11-es csapatunk a Bozsik programban szerepel. A Csákvári tornákon számos élménnyel gazdagodtak a gyerekek, a legjobbakat oklevéllel és focis matricával jutalmazták. A téli időszakban csapataink futsal teremtornákon bizonyíthatják tudásukat. Hosszú idő után, újra az U13-as bajnokságban is részt veszünk, ahol hétről-hétre jobb teljesítményt nyújtanak a fiaink. Aki, szeretne csatlakozni bármelyik csapathoz, szívesen várjuk az edzéseken a sportcsarnokban kedden és pénteken.

Domonics Zoltán, Kerkuska Miklós

BÜSZKESÉGEINK: KUTAI GÁBOR – VADÁSZ

Kutai Gábor: Tervezem a múlt emlékeinek rendszerezését

Egy Fejér megyei faluban, Pázmádon születtem 1957-ben, s jelenleg is itt élek. Gyerekkoromban hétvégenként mindig hallottam, hogy a határban vadásznak és ez felkeltette az érdeklődésemet. Mivel a házunk közel volt a falu határához, láttam, hogy a fácánok éjszaka felgallyaztak, lestem, mi történik velük. A közelünkben volt

egy kis erdő, a lándori erdő, ahova sokszor kimentünk játszani, szerettünk a természetben lenni. Abban az időben ez a terület apróvadásnak számított, jellemzően mezei nyúlal, fácánnal, fogollyal. Később kikoptak a területről, különösképpen a fogoly tűnt el.

Középiskolába Székesfehérvárra kerültem, épületgépész szakmát tanultam. Közben a természet és a vadászat iránti érdeklődésem is megmaradt. Hétvégékre a vadászatokhoz hajjótokat toboroztak, s én mindig elsősk között jelentkeztem, amikor csak tehettem. Tetszett a vadászat hangulata, izgalma.

Az ismerőseim és munkatársaim között is voltak vadászok, s mire elértem a harminc éves életkort, úgy gondoltam, hozzám közel álló hobbit keresek magamnak. Ezek az indítatások és a gyerekkorom óta szerzett tapasztalatok, élmények megerősítettek abban, hogy vadász szeretnék lenni.

A vadászvizsgát 1988-ban tettem le. Az első puskám egy 12-es Merkel típusú, veretes, duplacsővű sörétes lett, újonnan vettem a SKÁLA Áruház Műszaki osztályán. Rá egy évre egy cseh ZKK 600-as golyóst is vásároltam, ezt a két fegyvert használom mind a mai napig.

Agárdon, a terület nélküli Szent Hubertus Bérkilövő Vadásztársaságnál kezdtem 1988-ban, innen „igazoltam” át a jelenlegi Barátság Vadásztársaság eldjéhez, a Komarov Vadásztársasághoz. Ma már nem mindenki tudja, hogy Vlagyimir Mihajlovics Komarov (1927–1967) berepülőpilóta, űrhajós, mérnök és tudósemer volt. A vadászterületünk a lakóhelyünk, Pázmánd és környéke.

Nagyon nehéz volt bekerülni a helyi vadásztársaságba, de akkorra már célul tűztem ki magamnak, hogy a szülőfalum környezetében szeretnék vadászni. Tagjelöltként kezdetektől fogva vártam arra, hogy felvételt nyerjek, de ezt ki kellett érdemelnem. 1991-től vagyok a vadásztársaság tagja, 1999-ben vadász-mesterré és rá öt évre, 2004 márciusában elnökké választottak. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy ezt követően még négy alkalommal kaptam megbízást az elnöki teendők ellátására, ami összesen huszonöt év szolgálatot jelent. Vadásztársasági elnökként végzett munkámat 2021-ben az Országos Magyar Vadászati Védegylet fennállásának 140 évfordulójára tartott ünnepségen Nimród éremmel díjazta.

Elnökségem alatt arra törekedtem, hogy elsősorban Pázmánd környékéhez kötődő emberek, mezőgazdászok, földművelők és helyi lakosok legyenek a vadásztársaság tagjai, és hogy a társa-

ság stabil anyagi háttérrel, valamint aktív közösséggel rendelkezzen. Jelenlegi létszámunk 41 fő. Sokéves fáradozásunk, fejlesztési tevékenységünk eredményeként vegyesvadás lett a területünk, vaddisznóval, átvonuló gímszarvassal, dámmal. Nagyon jó minőségű az őzállományunk, melynek a legfőbb bevételi forrásunkat köszönhetjük.

Több mint 10 éve foglalkozom fácánneveléssel, ami végeredményként kitűnő és jól repülő madarak vadászatára ad lehetőséget.

Jó kapcsolatot ápolunk a helybeli pedagógusokkal, vadász-házunkba az óvodások, általános iskolások is kijárnak, ahol trófeabemutatókat tartunk, és különböző programokat szervezünk számukra. Minden évben több nagy rendezvényt szervezünk, amin legnagyobb örömmre a családtagok is részt vesznek.

Ilyen például a karácsonyi társasvadászat, ami mindig igazi közösségi esemény, valamint külön kiemelném még a vadászháznál évenként megrendezett majálist, ahol játékos versenyekkel, szórakoztató programokkal, közös főzésekkel töltünk el egy fantasztikus napot, családjaikkal együtt.

Első vadászélményem búzaaratás időszakára esett, meghívtak vendégnek, ahol egy kukoricából kiváló vaddisznó süldőt hoztam terítékre. A hagyományokat követve, vaddisznóvadásszá a Barátság Vadásztársaság hivatásos vadásza és a meghívóm avatott fel.

A vadászkararától Pechtol Lajossal kimondottam jó viszonyt ápolunk mind a mai napig. A továbbképzéseket megszervezték, különböző tanfolyamokat tartottak, bármilyen kérdéssel fordultam Lajoshoz, mindig segítőkész volt. Kamarai küldötként segítem az ott folyó munkát, részt veszünk vadásztársaimmal együtt a vadásznapiokon, egyéb rendezvényeken, így a soponyai vadgásztörőnőm fesztiválon is.

Jó szívvel gondolok Zengő Zoltánra, akitől átvettem a Barátság Vadásztársaságnál az elnöki stafétabotot, és a hivatásos vadászra, Tóth Rudolfra. Kettőjüktől tanultam a legtöbbet a vadászat terén, rengeteg közös vadászélményben volt részünk. Zoli bácsitól tanultam meg a vadásztársaság vezetését, Ruditól a szakma gyakorlatát vettem át, és adom tovább a fiataloknak.

Feleségem mindvégig támogatott célkitűzéseim elérésében, sőt a rendezvények szervezéséből is kivette a részét. Gábor fiam vadászik, a vadásztársaságunk tagja. Örülök, hogy sok társasvadászaton vettünk részt együtt, és sokat cserkeltünk a vadászterületen. Orsolya lányom a karácsonyi családi vadászatok rendszeres résztvevője. Unokám, Izabella 2023 őszén született, és bízom benne, hogy ő is megszereti a természetet, s ahogy felnőtt, édesanyjával együtt sok élményt gyűjtenek majd a különféle programjainkon.

Nagy büszkeségem aranyérmes minősítést nyert dámbika trófeám, amelyet 2021-ben a budapesti „Egy a természettel” Természeti és Vadászati Kiállításon is megmutathattam családomnak.

Nyugdíjba vonulással tervezem a múlt emlékeinek rendszerezését, megőrzését

az utánunk következő generációk tagjai számára. Fontosnak tartom, hogy ismerjék meg a múltunkat, vadászelődeik munkáját és érdemeit. Előttük tisztelgünk a vadászház udvarán felállított kopjafával. Remélem, hogy az általam indított hagyomány folytatódik, és minden évben koszorúzással emlékezünk elhunyt vadásztársainkra.

Kutai Gábor (67) a Barátság Vadásztársaság elnökeként, a Velencei-hegység keleti oldalán fekvő vadászterület vezetőjeként 2021. szeptember 3-án, az Országos Magyar Vadászati

Védegylet létrejöttének 140 éves évfordulójára megrendezett ünnepségén Nimród Érem kitüntetést vett át Nádasdladányban, a Nádasdy kastélyban. Az indoklás szerint, a kihívásokkal teli változásokat mind gazdaságilag, mind morálisan a helyén kezelte. Az emberi kapcsolataiban mindig a kompromisszumot keresi, az első helyen nála a vadgazdálkodás és a vadászok áll. Küldöttként több mint két évtizede támogatja a vadászkamara és vadászszövetség munkáját.

BÜSZKESÉGEINK: IZSÁNYI TIBOR – KYNOLÓGUS

Hogy lett az egykori vetélytársból barát, segítő, védelmező?

A tudomány mai állása szerint, genetikai és viselkedéstudományi vizsgálatok alapján bizonyított, hogy a kutya és a farkas egyazon őstől származik. Régészeti ásatások során feltárt őskori sírokban az emberi maradványok mellett több helyen kutya csontokat is találtak. Ebből arra következtetünk, hogy a kutya domesztikációja, a farkastól történő anatómiai elkülönülése már 12-14 ezer évvel ezelőtt megtörténhetett, amivel lényegesen megelőzi más fajok, például a macska kb. 9 ezer, vagy a ló kb. 6 ezer évvel ezelőtti háziasítását. Az őskor embere jellemzően vándorló, gyűjtögető-vadászó életmódot folytatott és állandó küzdelmet folytatott az életben maradásért. Valószínűleg kölcsönös előnyöknek köszönhető, hogy az ember és a kutya eltűrték egymás közelségét, aminek eredményeként az ember letelepedése mellett kezdetét vette a domesztikáció.

A farkast a táplálék megszerzésének egyszerűbb lehetősége terelhetette az ember közelébe, és ezzel párhuzamosan fejlődött az ember jelenlétét elviselő stressztűrő képessége, hozzászokott az ember közelségéhez. Ez a kapcsolat az embernek is előnyös volt, mert ezek az állatok elfogyasztották a vadászatok után hátrahagyott maradékot, árulkodó jeleket, valamint jelezték a betolakodókat is. Az emberi civilizáció fejlődésével párhuzamosan váltak megbecsült házőrző, vadász és a későbbiekben egyéb munkakört betöltő társakká. Az azonos munka végzésében jól teljesítő egyedeket kezdték párosítani egymással - ami a szó szoros értelmében vett háziasítást jelent. Feltételezhetjük, hogy fő szelekciós szempont volt a két faj közötti kommunikáció sikeressége a minél jobb beilleszkedés érdekében. A kezdetleges (bel)tenyésztés következtében a farkasszerű külső forma gyorsan átalakult, és kialakultak az ősi funkcionális „fajták”, melyeknek az együttműködésre nem képes és az emberre és környezetére is veszélyes vad társaik ellenséggé váltak. Ezek a renitens egyedek kerültek az emberi telepeket, és ezáltal megszűnt a már háziasított kutyákkal történő keveredés, gyorsítva a beilleszkedett kutya viselkedés-evolúcióját.

A kutyát évezredekken keresztül a használati funkció, illetve a

minél eredményesebb munkavégzés érdekében tenyésztette az ember, a ma ismert fajták jelentős része azonban csak 2-300 éves múltra tekint vissza. Az ipari forradalom során végbemenő átfogó társadalmi, gazdasági és technológiai változások adtak teret annak a folyamatnak, ami lehetővé tette a kutyák házi kedvencként tartását az átlagemberek számára is. Ez korábban csak a királyi, főnemesi családok kiváltsága volt. A fő cél, a funkcionalitás, a tenyésztésben a modern kor hozadékaként torzulni látszik. A tényleges használat beszűkül (eltűnik, átalakul), illetve fölé emelkedik az éppen aktuális divatirányzat, a küllemi jegyek előtérbe helyezése a belső tulajdonságok kárára. Komplet fajtákról lehet kijelenteni, hogy az összes egyede hordoz valamiféle betegséget, degeneratív elváltozást. Az egykor népes, kutya segítségét igénylő munkakörök, szakterületek száma jelentősen megfogyatkozott, de el nem tűnhet teljes mértékben, mert a technikai fejlesztések jelenleg még nem képesek gépesíteni például a kutya szaglása során nyújtott segítségét sem.

A kutyák egyedszámának megbecslése nem könnyű feladat, mert a regisztrált egyedek mellett jelentős a regisztrálatlan létszám, illetve kóbor kutyák is élnek a világban. Azt azonban minden kutatás alátámasztja, hogy az egyedszámuk évről-évre növekszik. Napjainkban a gyermekektől a felnőttekig már remélhetőleg nagyon sokan hallottak a felelős állattartásról, írhatnám azt is, hogy ez egy divatos kifejezés lett az állattartók körében. De milyen tartalommal tudjuk megtölteni ezt a fogalmat és mit valósítunk meg ebből a mindennapokban? A felelősség alatt ebben az esetben egyrészt az állat jóllétéről történő gondoskodást értjük, másrészt azt is, hogy az állatunk ne okozzon problémát másnak, állatnak és embernek sem. A felelősség, és nálam a felelős állattartás egyértelműen a tudatos fajtaválasztással kezdődik, mert ideális esetben hosszú távra hozunk döntést, ami az adott kutya élete végéig tart.

A fajták kialakulása a domesztikációhoz köthető, fajtákról csak az állattenyésztésben beszélünk, természetes, vad populációkban a faj alatti rendszertani egység az alfaj. Az egy fajtába tartozó állatok megjelenése többé-kevésbé egységes, azokat meghatározott alakú, színű, szervműködési tulajdonságok stb. ha-

tárolják el a faj többi egyedétől, illetve ezeket a tulajdonságokat hasonló külső viszonyok között át is örököltik utódaikra. Az ideálisnak tekinthető jegyek összefoglalása a fajtastandard. A standardok kutyák esetében is a meghatározott kritériumok alapján írják le a fajtákat, de ezeket lapozgatva jellemzően a küllemi jegyek részletes taglalásait ismerhetjük meg. Egy meghatározott fajtába tartozó kutyák hasonlósága érthető, ha a fajták kialakulására gondolunk. Akár történetileg, akár egy bizonyos felhasználási terület mentén jött létre vagy tenyésztették ki tudatosan, a közös eredet jellemző rájuk. Ahhoz, hogy a fajtára jellemző tulajdonságok fennmaradjanak, a tenyésztés során a szelekció szempontjait változatlanul kell alkalmazni. A meghatározott funkció szükség-szerű következménye bizonyos viselkedési jegyek és anatómiai sajátosságok megléte. Ha a funkció nem a fő meghatározója a tenyésztésnek, akkor egyes jellemzőkben eltolódhat valamilyen szélső értékek felé, és például így jöhetnek létre bizonyos fajták-nál küllem és munka tenyésztési vonalak (pl. német juhászkutya).

Egy fajtára jellemző tulajdonságok összessége a fajtajelleg. Így a fajtákat több szempont alapján csoportosíthatjuk, pl. hasznosítási irány, testméret, szőrtípus stb., amely meghatározza a tartási szükségleteket.

Egy kutya-gazda kapcsolat, az emberi párkapcsolathoz hasonlóan, akkor működik harmonikusan, ha összeillő társak kerülnek párba. Az már a felelősség következő lépése, hogy a fajták sokaságából eldöntsük, hogy melyik illik leginkább a személyiségünkhöz. Óva intek mindenkit, hogy az aktuális divatirányzat miatt válasszon fajtát. Amennyiben a mi életformánk jellemzően a zárt térben történő tevékenységekre fókuszál (pl. tévézés, olvasás), akkor ehhez illő fajtát válasszunk, ne egy energiabombát (pl. malinois) és fordítva is igaz, ha pl. sokat túrázunk, akkor egy kényesebb szőrzetű, fizikai terhelést nehezebben viselő társasági kutya (pl. yorkshire terrier) egész biztosan nem fogja jól érezni magát. A döntésünket nagyban befolyásolja az is, hogy mennyi időt tudunk a kutyánkkal tölteni és hogyan szeretnénk tartani: lakásban, kertben, kennelben? Mindegyiknek van előnye és hátránya is.

A polgári törvénykönyv megfogalmazása szerint állatunkat a „jó gazda gondossága” szerint kell tartani: az állat fajának, fajtájának, korának, nemének és életkori állapotának megfelelő életkörülményeket kell biztosítani. A meghatározás pontjait józan paraszti ésszel is meghatározhatjuk, de a lényeg az, hogy ezeket az állatra kell értelmezni és nem a gazdára- a kutya nem ember, két különböző faj, különböző szükségletekkel- nem feltétlenül kell ruhácskát adni rá, babakocsiban tologatni, stb.

A kutyák általános viselkedése és teljesítménye részben genetikai eredetű, részben a környezet határozza meg. A környezetben minden benne van, amivel a kutya kapcsolatba kerül, egy egészséges kölyök a maga kíváncsiságától vezérelve fedezi fel a környezetét és jön rá arra, hogy mi jó neki és mi nem. Mi azzal tudjuk meg támogatni az idegrendszer fejlődését, hogy változatos helyzeteket teremtünk számára. A gazdák jelentős része abban a hitben van, hogy azzal tesz jót, ha a kutyát mindig jutalmazza, ha jót tesz, ha rosszat, vagy ha nem tesz semmit akkor is. Ez rengeteg probléma forrása, mert a kutyában és minden más normális rendszerben is jutalmazás csak akkor jár, ha valami jót tesz, ha nem jót, akkor büntetés - pozitív és negatív megerősítés. A büntetés alatt itt nem bántalmazás értendő, hanem a jutalom adás ellentéte, vagyis a jutalom megvonása.

A mai kutyák jelentős része már nem dolgozik, de nekik is szükségük van rendszeres fizikai és mentális terhelésre, a felesleges energiájuk levezetésére, mert enélkül az idegrendszerük túlterhelődik, ami problémás viselkedési tüneteket okozhat (ok nélküli állandó ugatás, rombolás, szökés, szeparációs szorongás, félelem vagy agresszió, farokkergetés, ásás, rágás).

Napjaink kutyafajtái jelentős változásokon mentek át a standardjaik megfogalmazása óta. Az általunk biztosított mesterséges és gyakran jelentős változásokat hozó környezet új kihívások elé állítja mind a kutyákat, mind a gazdáikat. Mivel jelentősen megnövekedett a kedvtelésből tartott kutyák száma, nem tartanám ördögtől valónak ilyen fajták célirányos létrehozását és tenyésztését.

Összességképp, minden állatnak joga van a boldog élethez és a kegyes halálhoz. Elítélendő minden olyan cselekedet, mely az állatoknak szükségtelen szenvedést vagy károsodást okoz. Azt azonban, hogy mit takar valójában ez a szenvedés, még a képzett szakembereknek is nehéz megítélni. Sajnos, mint minden más szakterületen az állattartók, állatvédők között is vannak olyanok, akik nem a tudományosan igazolt tények alapján fogalmazzák meg gondolataikat, hanem szubjektív ízlésüket követendő példának állítják be. A mai értelemben vett állattóléti koncepció Ruth Harrison angol állatvédő nevéhez köthető, aki 1964-ben adta ki *Animal Machines* (Állati gépek) című könyvét, melyben elítéli bizonyos gazdaságok állattenyésztésének akkori körülményeit. Ebben a könyvben 5 szabadságjogot fogalmazott meg, amit iránymutatóként kezelhetünk:

1. Mentésülés az éhség, alultápláltság, a szomjúság alól;
2. Mentésülés a félelem, a szorongás alól;
3. Mentésülés a kényelmetlenség, a diszkomfort alól;
4. Mentésülés a betegségek, a fájdalom, a sérülések alól;
5. Lehetőség a természetes viselkedés megélésére.

Mivel a szerző hölgy a gondolatait haszonállatok vonatkozásában fogalmazta meg, ezért a társállatok tekintetében kiegészítésük indokolt az állat iránti szeretettel, illetve a nem kívánt szaporulat megelőzésével. Ha a fentieket be tudjuk illeszteni a saját állattartási környezetünkbe, akkor nagy valószínűséggel jó gazdái vagyunk kutyáinknak!

Izsányi Tibor
kynológus
+36-20-333-2699

KEDVES PÁZMÁNDIAK!

Dr. Péter Erika vagyok a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Fogorvostudományi Karán végeztem 2017-ben. Az egyetem után kezdetben NEAK finanszírozott, valamint magánrendelőben kezdtem meg működésemet Budapesten. Rezidensként a Honvédkórház szájsebészeti osztályán szereztem gyakorlatot, majd 2022-ben sikeres szakvizsgát tettem

dento-alveoláris sebészetből. Szájsebészeti ismereteim bővítése érdekében a Gáspár Medical Centerben sikeresen teljesítettem a „Laser Dentist” képzést, így a mindennapokban lézeres kezeléseket is végzek, valamint 2025-ben elvégeztem a csontpótlási

mesterkurzust is, hogy ezáltal minél több embernek lehetősége legyen fix pótlás viselésére. Fő tevékenységeim közé tartoznak az impaktált bölcsességfog eltávolítások, különböző fogsebészeti műtétek, implantációk, csontpótlások.

A fogászat dinamikus fejlődésen és átalakuláson megy át napjainkban, fontosnak tartom, hogy ezzel mi fogorvosok is lépést tartsunk. A betegellátás színvonalának emelése érdekében rendszeresen részt veszek továbbképzéseken, igyekszem ismereteimet bővíteni az általam alkalmazott eljárásokat korszerűsíteni.

A szakmai felkészültség mellett az orvos-beteg kommunikációt tartom nagyon fontosnak a kezelések során, alapvető, hogy a pácienseink is értsék mit és miért csinálunk, véleményem szerint teljes elégedettséget csak megfelelő kommunikációval lehet elérni.

Kérem forduljanak hozzám bizalommal!

Dr. Péter Erika

Bejelentkezés: +36 (70) 709-8785

2025 ÉVBEN SZÜLETTEK

Gyermek neve	Születési adat	Édesanya neve	Édesapa neve
Szili Réka	2025.01.07.	Ambrus Ágnes	Szili Balázs
Szűcs Hanga Sára	2025.01.22.	Puskás Fanni	Szűcs Tamás
Lukács Márton	2025. 01.22.	Murber Kinga	Lukács Péter
Csősz Eliza Szófia	2025.05.03.	Németh Fruzsina	Csősz Márk
Lengyel Milla	2025.05.11.	Kolonics Dóra	Lengyel János
Mocsári Míra	2025.05.19.	Adorján Nóra	Mocsári Máté
Lenhoffer Krisztina	2025.05.24.	Kisrákói Andrea	Lenhoffer Viktor
Farkas Panna	2025.06.17.	Győri Enikő	Farkas Viktor
Szofrán Kinga	2025.06.18.	Déri Borbála	Szofrán Máté
Franciscy Fanni Kincső	2025.06.27.	Csáki Dóra	Franciscy Ádám
Farkas Dóra	2025.07.07.	Kiss Katalin	Farkas Máté
Novák Olivér	2025.08.01.	Takács Fanni	Novák Ádám
Kautny Róza	2025.08.21.	Hufnágel Janka	Kautny Kolos
Hirschmann Barnabás	2025.08.27.	Ludván Brigitta	Hirschmann Benjámin
Pálincás Konor	2025.10.17.	Póth Daniella	Pálincás Norbert
Oláh Vanessza	2025.11.06.	Nyúl Brigitta	Oláh Bence

ÜNNEPI NYITVATARTÁS A PÁZMÁNDI POLGÁRMESTERI HIVATALBAN

Pázmánd Község Önkormányzata, a Pázmándi Polgármesteri Hivatalban 2025. december 22.-2026. január 4. között zárva tart.

A kötelező szabadságnapok kiadásának céljából a fenti napokon sürgős, azonnali intézkedést igénylő ügyekben az alábbi telefonszámon tartunk ügyeletet: 06 (20) 428-8876.

Az első ügyfélfogadási nap: 2026. január 5. (hétfő) 10 órától.

A Pázmándi Polgármesteri Hivatal Köztisztviselői nevében Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és Egészséget, Örömeinkben Gazdag Új évet Kívánok Önöknek!

Pázmándi Adventi programok

1. 2025. November 30. Vasárnap

Adventi képeslap készítés, gyertya mártás, Csillag Musical Társulat előadása, Adventi mese, tánc, mézeskalács sütő verseny, Varázslatos Karácsony a Pesti Zenés Színpad előadásában *kézműves vásár*

Házigazda: Pázmánd Község Önkormányzata, Önkéntes Tűzoltó Egyesület Pázmánd, Pázmándi SE

2. 2025. December 7. Vasárnap

* Mikulás ünnepség, kézműves foglalkozás, fuvola előadás, iskolások műsora

Házigazda: Pázmánd Község Önkormányzata, Pázmánd R.k. Plébánia Egyházközség

3. 2025. December 14. Vasárnap

Betlehemi műsor, kézműves foglalkozás, aerobics bemutató, óvodások műsora, jótékonyági sütivásár

Házigazda: Pázmándi Óvoda Gyermekéiért Alapítvány, Három Kereszt Alapítvány

4. 2025. December 21. Vasárnap

Kőfestés, tánc bemutató, mazsorett előadás, karácsonyi versek, sütiverseny

kézműves vásár

Fényfestés

Házigazda: Pázmánd Község Önkormányzata, Polgárőr Egyesület, Barátság Vadásztársaság

Az ünnepi gyertyákat Díszpolgáraink gyűjtik meg!